

Program wychowawczo-profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. hetmana Jana Tarnowskiego
w Tarnowcu

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej w Tarnowcu opiera się na hierarchii wartości wynikających z koncepcji pracy szkoły, która została przyjęta przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski. Dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska lokalnego, obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym.

Podejmowane działania kierowane są do dzieci i uczniów, wspomagają prawidłowe procesy rozwoju fizycznego, psychicznego i społecznego. Mają na celu promocję zdrowego stylu życia oraz zapobieganie lub zmniejszanie zasięgu zachowań ryzykownych. Na tym poziomie oddziaływać ważne jest rozwijanie różnych umiejętności, które pozwolą każdemu prawidłowo gospodarować czasem wolnym oraz radzić sobie z sytuacjami życiowymi i przeżywanymi w związku z nimi emocjami.

Program wychowawczo – profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji wewnętrznej i zewnętrznej,
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczego i programu profilaktyki
- wniosków i analiz z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych,
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły

Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły. Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Sylwetka absolwenta

Priorytetem naszej szkoły jest przygotowanie absolwentów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Działania zawarte w programie wychowawczo – profilaktycznym zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, który będzie wyposażony w zespół cech uniwersalnych, warunkujących właściwe funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Uczeń kończący naszą szkołę to uczeń:

- świadomy narodowych wartości – zna i szanuje historię, tradycję, kulturę i religię;
- kompetentny – jest wyposażony w kompetencje kluczowe zaproponowane przez Parlament Europejski;
- przedsiębiorczy – rozsądnie planuje własną przyszłość, jak również racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne;
- współpracujący – aktywnie działa w grupie;
- otwarty – pozytywnie reaguje na drugiego człowieka i nowe doświadczenia;
- kreatywny – poszukuje, doświadcza, jest pełen pomysłów, podejmuje działania na rzecz twórczego rozwoju;
- odpowiedzialny – wywiązuje się z powierzonych zadań, posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych, dba o zdrowie i kondycję fizyczną, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych;

- uczciwy – postępuje zgodnie z zasadami etyki i z normami moralnymi;
- kulturalny – zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i uczestniczy w życiu kulturalnym;
- szanujący siebie i innych – otwarcie wyraża swoje potrzeby, uczucia i opinie z zachowaniem szacunku dla siebie i innych osób, w sytuacjach konfliktowych stara się rozwiązać problem, jest chętny do niesienia pomocy i empatyczny;

Cel nadrzędny

Wszechstronny rozwój osobowości ucznia z uwzględnieniem jego zainteresowań i potrzeb, przebiegający w sprzyjającym środowisku wychowawczym i społecznym.

Cele główne

- Rozwijanie poczucia godności ludzkiej – kultura osobista, otwartość, wrażliwość.
- Wzmacnianie motywacji do nauki i skuteczności kształcenia.
- Budzenie wrażliwości moralnej.
- Kształtowanie postaw prospołecznych, prorodzinnych i prozdrowotnych.
- Rozwijanie patriotyzmu.
- Tworzenie kultury pozytywnych wzorów – rozpoznawanie wartości moralnych, dokonywanie wyborów, ćwiczenie zachowań asertywnych, właściwa hierarchizacja wartości.
- Kształtowanie umiejętności budowania więzi międzyludzkich (szacunku, empatii, współpracy)
- Wzmacnianie poczucia własnej wartości i uczniów.
- Przeciwdziałanie zagrożeniom społecznym i cywilizacyjnym.
- Rozwijanie i wspieranie działalności wolontarystycznej.
- Rozwój działalności sportowej, rekreacyjnej i turystycznej.
- Rozwój zainteresowań i zdolności uczniów.
- Budowanie więzi ze szkołą.
- Pomoc nauczycieli w wychowawczej roli rodziny.

Zakres	Zadania	Odpowiedzialni
ORGANIZACJA PRACY WYCHOWAWCZEJ SZKOŁY	Poruszanie aktualnych problemów wychowawczych na planowanych posiedzeniach Rady Pedagogicznej.	dyrektor szkoły, wychowawcy klas
	Organizowanie rad szkoleniowych dla grona pedagogicznego.	dyrektor szkoły
	Opracowanie planów wychowawczych klas.	wychowawcy klas
	Prowadzenie dokumentacji o przejawach przemocy, agresji i przestępczości w placówce.	pedagog
	Wypracowanie skutecznych form współdziałania z rodzicami, instytucjami i organizacjami pozaszkolnymi na polu działania wychowawczego.	wszyscy nauczyciele
	Spotkania zespołów wychowawczych klas.	wychowawcy klas, pedagog
PRACA WYCHOWAWCZA W CZASIE ZAJĘĆ LEKCYJNYCH I DODATKOWYCH	<p>Uwzględnianie w planach lekcji wychowawczych następujących problemów do omówienia i przeanalizowania – wybrana tematyka winna być włączona równolegle do realizacji wszystkich przedmiotów nauczania:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) blok zajęć poświęconych zdrowiu psychicznemu i fizycznemu z uwzględnieniem sfery duchowej – w celu wytworzenia mocnej motywacji pomimo ewentualnych niesprzyjających warunków w środowisku ucznia: <ul style="list-style-type: none"> ◦ problemy okresu dorastania, ◦ zjawisko stresu, ◦ techniki relaksacyjne, ◦ przyczyny i skutki sięgania po papierosy, alkohol i narkotyki i inne środki odurzające, ◦ sposoby spędzania wolnego czasu, b) blok zajęć poświęconych pracy umysłowej: <ul style="list-style-type: none"> ◦ jak uczyć się szybko i skutecznie, ◦ ćwiczenia w czytaniu ze zrozumieniem, ◦ ćwiczenia doskonalące koncentrację uwagi, ◦ higiena pracy umysłowej w szkole i w domu, ◦ realizacja postulatu „w zdrowym ciele zdrowy duch”, c) zajęcia poświęcone umiejętnościom społecznym: <ul style="list-style-type: none"> ◦ umiejętność słuchania, 	wychowawcy klas, pedagog

	<ul style="list-style-type: none"> ◦ umiejętność prowadzenia dialogu, porozumiewania się w różnych sytuacjach, ◦ asertywność, ◦ radzenia sobie z własną i cudzą agresją, ◦ tolerancja a miłość, ◦ konformizm i nonkonformizm, ◦ efektywne współdziałanie w zespole i podejmowanie wspólnych decyzji, ◦ umiejętność podejmowania decyzji, w tym w sytuacjach trudnych ◦ zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, ◦ sztuka przyjaźni, <p>d) blok zajęć poświęconych rodzinie,</p> <p>e) blok zajęć poświęconych kształtowaniu kulturalnych nawyków,</p> <p>f) blok zajęć kształtujących postawy proekologiczne,</p> <p>g) blok zajęć poświęconych subkulturom młodzieżowym,</p> <p>h) blok zajęć poświęconych preorientacji zawodowej,</p> <p>i) blok zajęć poświęconych tolerancji oraz wielokulturowości,</p> <p>j) blok zajęć poświęconych prawom ucznia:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◦ zapoznanie uczniów ze Statutem, ◦ zapoznanie uczniów z Konwencją o prawach dziecka oraz elementami Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Konstytucji RP, itp. 	
INTEGRACJA MIĘDZYKULTUROWOŚCIOWA	Obchody Dnia Tolerancji.	nauczyciele, pedagog,
INNA DZIAŁALNOŚĆ POZALEKCYJNA SZKOŁY	<p>Organizowanie uczestnictwa uczniów w konkursach przedmiotowych i podstawowych formach życia kulturalnego:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. organizowanie wycieczek do teatru, kina, muzeum i innych placówek kulturalnych oraz zabytkowych, 2. udział uczniów w międzyszkolnych imprezach kulturalnych i konkursach przedmiotowych, 3. przedmiotowe, kulturalne i oświatowe współzawodnictwo międzyklasowe, 4. organizowanie wycieczek krajoznawczych. 	wychowawcy klas

	Rozwijanie ogólnodostępnych form zajęć sportowych: <ol style="list-style-type: none"> 1. udział w imprezach międzyszkolnych 2. organizowanie wewnętrzzszkolnych rozgrywek sportowych. 	nauczyciele wychowania fizycznego
	Rozwój samorządowej działalności uczniowskiej w formie Samorządu Uczniowskiego i Samorządów Klasowych.	opiekunowie samorządów, wychowawcy klas
	Propagowanie czytelnictwa i organizacja pracy w bibliotece.	nauczyciele bibliotekarze
	Podjęmowanie działań rozwijających zainteresowania, umiejętności i zdolności uczniów: <ol style="list-style-type: none"> 1. prowadzenie kół zainteresowań (koła przedmiotowe, dla uczniów zdolnych, plastyczne, muzyczne, teatralne, itd.), 2. udział w przeglądach artystycznych, 3. organizowanie wystaw plastycznych na terenie szkoły, 4. angażowanie uczniów do prac służących poprawie estetyki otoczenia (klasy, korytarze szkolne). 	opiekunowie kół, wychowawcy klas, nauczyciele
	Propagowanie i prowadzenie wolontariatu.	
	Kształtowanie postaw prozdrowotnych: <ol style="list-style-type: none"> 1. warsztaty z zakresu zdrowia psychicznego, 2. zajęcia z zakresu zdrowego odżywiania („Żyj smacznie i zdrowo”), 3. realizacja programów profilaktycznych: „Trzymaj formę”, „Nie pal przy mnie proszę”, „Znajdź właściwe rozwiązanie” i inne, 4. zajęcia wychowawcze „Żyj zdrowo i aktywnie”, 5. zajęcia kulinarne poświęcone zdrowemu odżywianiu w klasach młodszych, 6. rajdy, wycieczki turystyczno-krajoznawcze, 7. działania w zakresie promowania bezpieczeństwa w szkole „Odblaskowa szkoła”, 8. przeprowadzanie próbnych ewakuacji. 	
KSZTAŁTOWANIE ŚWIADOMOŚCI NARODOWEJ	Przeprowadzanie uroczystych apeli i akademii z okazji rocznic i świąt. Pielęgnowanie polskich tradycji narodowych.	Według kalendarza imprez i uroczystości na dany rok
	Zorganizowanie i uaktualnianie w klasach gazetek z rocznicami i świątami.	wszyscy nauczyciele
	Poznanie piękna ziemi ojczystej poprzez uczestnictwo w wycieczkach i rajdach.	nauczyciele

UROZMAICANIE FORM PRACY Z UCZNIEM	Wprowadzanie nowatorskich metod pracy dydaktycznej i wychowawczej.	wszyscy nauczyciele
	Włączanie uczniów w tworzenie procesu dydaktycznego.	wszyscy nauczyciele
	Indywidualizacja w procesie dydaktycznym i działalności pozalekcyjnej w celu rozwijania zdolności i zainteresowań uczniów.	wszyscy nauczyciele
	Wprowadzanie do programów nauczania dodatkowych treści w oparciu o dostępne lub własne programy oraz wykorzystanie działań innowacyjnych.	nauczyciele
WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI	Pedagogizacja rodziców (edukacja wychowawcza i zdrowotna): 1. organizowanie planowanych spotkań z rodzicami poświęconych działalności szkolnej i określonym zagadnieniom wychowawczym 2. kontakty indywidualne z rodzicami, 3. organizowanie pogadarek i spotkań ze specjalistami na tematy związane z wychowaniem, zdrowiem psychicznym i fizycznym oraz różnorodnymi zagrożeniami.	dyrektor szkoły, nauczyciele, pedagog
	Rozpoznawanie środowiska uczniów.	wychowawcy, pedagog
	Włączanie rodziców do pracy wychowawczej szkoły. Organizowanie dni otwartych. Festyn Rodzinny.	nauczyciele
	Spotkania z przedstawicielami lokalnego systemu pomocy psychologiczno – pedagogicznej, prawnej, pomocy społecznej i policji.	pedagog
	Wykorzystanie fachowości i kompetencji zawodowych rodziców w procesie pedagogizacji dzieci i młodzieży.	wychowawcy klas
ZAPOBIEGANIE NIEPOWODZENIOM SZKOLNYM UCZNIÓW	Rozpoznawanie trudności dydaktycznych uczniów, ich przyczyn; współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną.	wychowawcy klas, pedagog, n-le przedmiotu
	Organizowanie zajęć ułatwiających naukę: zespołów korekcyjno – kompensacyjnych, zajęć wyrównawczych, indywidualnych konsultacji.	pedagog, wychowawcy klas
	Ścisła współpraca wychowawców klas czwartych z nauczycielami edukacji wczesnoszkolnej – wymiana doświadczeń.	logopeda

	<p>Terapia logopedyczna – rozpoznawanie wad wymowy, zajęcia w szkolnym gabinecie logopedycznym, udzielanie rodzicom wskazówek do ćwiczeń z dzieckiem.</p>	<p>wychowawcy klas</p>
<p style="text-align: center;">ZAPOBIEGANIE NIEDOSTOSOWANIU SPOŁECZNEMU I PROFILAKTYKA UZALEŻNIENÍ</p>	<p>Rozpoznawanie problemów uczniów oraz ich rodzin, otaczanie szczególną opieką i uwagą w sytuacjach wymagających wsparcia i pomocy.</p>	<p>wychowawcy klas, pedagog, pielęgniarka</p>
	<p>Profilaktyka uzależnień:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca z rodzicami przy organizowaniu imprez klasowych i szkolnych. 2. Dostarczanie informacji (strona internetowa szkoły, ulotki, i gabloty) nt. prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z narkotykami, suplementami diet i leków, dopalaczami oraz innymi substancjami psychoaktywnymi, a także konsekwencji prawnych, ofert pomocy specjalistycznej i procedur postępowania w sytuacjach zagrożeń uzależnieniami i narkomanią oraz metod współpracy z policją. 3. Wzmacnianie kompetencji wychowawczych rodziców i nauczycieli m.in. poprzez organizowanie pogadanek, szkoleń, spotkań ze specjalistami na temat: 4. budowania podmiotowych relacji z uczniami i rodzicami, 5. zdrowia psychicznego dzieci i zagrożeń związanych z używaniem środków odurzających, dopalaczy, suplementów diet i leków, 6. rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji szkodliwych dla zdrowia oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej. 7. Wykorzystanie i prowadzenie zajęć wg programu „Spójrz inaczej” lub jego elementów podczas zajęć dodatkowych w klasach młodszych lub na lekcjach wychowawczych w klasach IV – VII. 8. Prowadzenie programów profilaktycznych: „Nie pal przy mnie, proszę” i „Znajdź właściwe rozwiązanie”, „Trzymaj formę”. 	
	<p>Wspieranie uczniów, u których występują zachowania ryzykowne niezdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia, a mogą prowadzić do ryzyka uzależnienia substancjami szkodliwymi dla zdrowia.</p>	
	<p>Włączanie poszczególnych uczniów, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno – terapeutyczny.</p>	
	<p>Współpraca z Policją, Sądem Rejonowym Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej.</p>	<p>nauczyciele, pedagog</p>

PRZECIWDZIAŁANIE CYBERPRZEMOCY	Przeciwdziałanie cyberprzemocy: 1. Przygotowanie gablot informacyjnych. 2. Prowadzenie godzin wychowawczych. 3. Spotkania z policjantem. 4. Obchody Dnia Bezpiecznego Internetu.	nauczyciele
ELIMINOWANIE WULGARYZMÓW	Stałe monitorowanie zachowania uczniów ze zwróceniem szczególnej uwagi na używane przez nich słownictwo.	wszyscy nauczyciele
POMOC MATERIALNA I OPIEKUŃCZA	Współpraca z instytucjami charytatywnymi: MOPS, GOPS, PCK, CARITAS, itp.	pedagog
	Udział w programie „Żółty talerz” oraz w „Programie dla szkół” (mleko, owoce, warzywa).	pedagog
	Organizacja dożywiania.	independent, pedagog
	Koordynowanie pracy świetlicy szkolnej – utrzymywanie systematycznych kontaktów z rodzicami dzieci.	nauczyciele świetlicy

Ewaluacja

Za realizację Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły odpowiedzialni są wszyscy pracownicy szkoły. Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji podnoszenia skuteczności programu wychowawczo – profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzona będzie poprzez:

- obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian
- analizę dokumentacji,
- przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli
- rozmowy z rodzicami, wywiady z uczniami,
- wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej w Tarnowcu jest otwarty, może być modyfikowany w trakcie realizacji. Program ten podlega monitorowaniu i ewaluacji.